

Berlin, 08 sentyabr 2021

Federal Xarici İşlər Nazirliyinin „Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri və Rusiyada vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlığın inkişaf edilməsi“ proqramına dair izahatlar

Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri və Rusiyada vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlığın inkişaf edilməsinə dair proqram vətəndaş cəmiyyətinin təşkilatlarına və həmin təşkilatlarda fəaliyyət göstərən vətəndaşlara onların mərkəzi aktyor və dövlət fəaliyyəti üzrə mühüm tərəfdaş kimi rolunun mənimsəməsinə və ölkələrdə davam edən keçid proseslərinin dəstəklənməsinə imkan verir.

Federal Hökumət xarici mədəniyyət və təhsil siyasətinin alətləri ilə milli sərhədləri aşan qeyri-siyasi, vətəndaş cəmiyyəti məkanında, millətlərin arzularına və travmalarına, münaqişələrlə dolu keçmişə və eyni zamanda inkişaf ümidlərinə və ictimai sosial nailiyyətlərinə dair görüşlər və müzakirələr baş tuta bilməsi üçün imkan yaratmaq istəyir. Bu yalnız o halda əldə edilə bilər ki, ölkənin həm şəhər həm də kənd bölgələrindən olan və üzərinə öhdəlik götürən mümkün qədər çox aktyora regionda sosial bağlılığı və vətəndaş cəmiyyəti strukturlarının yaradılmasını möhkəmləndirmək, azad demokratik və pluralizm ictimai quruluşunun əsaslarını inkişaf etdirmək və bununla da gələcəkdə Avropa xalqlarının dinc yanaşı yaşamasına töhfə verməyə imkan verilsin. Bunun üçün Federal Xarici İşlər Nazirliyinin sərəncamına 2022-ci ilin büdcə dövründə yenidən büdcə vəsaitlərinin verilməsi nəzərdə tutulur.

Covid-19 pandemiyası dövründə layihələrin həyata keçirilməsi

Covid-19 pandemiyası Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri və Rusiyada layihələrin həyata keçirilməsinə birbaşa təsir edən global dönüş nöqtəsi olaraq qalır. Bir çox hallarda rəqəmsal və hibrid formatlara keçməklə son iki dövrdə ŞT- layihələrini reallaşdırmaq mümkün oldu. Pandemiyanın gələcək inkişafını proqnozlaşdırmağın mümkün olmadığını nəzərə alaraq, təqdim olunan bütün layihələr bu maliyyələşdirmə dövründə ağılabatan şəkildə izah edilməli və / və ya zərurət yaranarsa, Covid-19 pandemiyası səbəbindən əlavə məhdudiyətlər tətbiq edildiyi təqdirdə hədəflərə çatmağın alternativ yolları təqdim edilməlidir. Xüsusilə rəqəmsal və hibrid formatlara daha çox diqqət yetirilməlidir.

Hibrid formatlar ŞT proqramının əsas məqsədlərindən olan dialoq və görüş tədbirlərində əhəmiyyətli bir rol oynamaqda davam etməlidir. Bununla belə, xüsusilə itirilmiş etimadın bərpaşına gəldikdə (məsələn, ərazi münaqişələri fonunda) şəxsi və transsərhəd görüşlər əsas əhəmiyyət kəsb edir. Bu cür tədbirlər yalnız başqa imkan olmadığı təqdirdə sırf rəqəmsal formatda həyata keçirilməlidir. Onlayn və oflayn mərhələlər arasında dəyişən və / və ya qismən yerli (oflayn) və transregional (onlayn) səviyyədə həyata keçirilən hibrid formatlar 2022-ci ildə ehtimal olunan cətin şəraitdə də danışıq proseslərinin davam etməsini təmin edə bilər.

Diqqət mərkəzində: strukturların rəqəmsallaşdırılması və modernləşdirilməsi

Formatların və strukturların rəqəmsallaşdırılması gələn ilə də dəstəklənməlidir. Bununla daxilolma ilə bağlı maneələri azaltmalı, hədəf ölkələrdə və Almaniyada daha geniş hədəf qrupunun cəlb edilməli, aktyorlar şəbəkəsi dəstəklənməli habelə bölgələrarası layihələrin həyata keçirilməsi sadələşdirilməlidir. Layihənin peşəkar şəkildə həyata keçirilməsi yalnız cəlb olunan təşkilatların, xüsusilə hədəf ölkələrdəki tərəfdaş təşkilatların lazımı rəqəmsal infrastruktura malik olması ilə təmin edilə bilər. Vətəndaş cəmiyyəti aktyorlarının qarşısında duran müxtəlif çətinlikləri nəzərə alaraq struktur xərclərini dəstəkləmək məqsədilə 2022-ci büdcə ilində vəsait ayrıla bilər. Burada söhbət maliyyələşdirilən və ya strukturu təşviq edilən layihələrin həyata keçirilməsi zamanı yaranan xərclərdən (məsələn, kompüter avadanlıqları və proqram təminatı əldə etmək üçün xərclər) getməlidir. Layihə məzmununun dörd maliyyələşdirmə məqsədindən biri ilə əlaqəli olması şərtidir. Bu xərclər keçən ildə ilk dəfə qarşılanmışdır və əvvəlcə məhdud bir müddət ərzində 2022 -ci il maliyyə ilində də qarşılanacaq. Daha ətraflı məlumat və xüsusilə rəqəmsal formatda icra üçün uyğun layihə növləri ilə tanış olmaq məqsədilə "FAQs Skizzeneinreichung ÖPR " sənədinə baxın. Bu sənədi

<http://oepr.diplo.de>

internet səhifəsinin yükləmə bölməsində tapa bilərsiniz.

Diqqət mərkəzində: davamlı və iqlimə həssas layihə planlaşdırması

Ətraf mühitin və iqlimin qorunması dövrümüzün əsas mövzularından biridir və proqram çərçivəsində fərdi tədbirlərin konsepsiyası və həyata keçirilməsi ilə bağlı müzakirələri istiqamətləndirməlidir. Məqsəd bütün layihə iştirakçılarında layihələrin həyata keçirilməsində ekoloji dayanıqlılığa və resurslara qayğıkeş münasibətə həssaslıq yaratmaqdır. Layihə konsepsiyasında ekoloji dayanıqlılığın aspektlərinin necə nəzərə alındığı və / və ya layihənin ətraf mühitin və iqlimin qorunmasına necə töhfə verdiyini

inandırıcı şəkildə göstərmək lazımdır. Hazırda səyahətlərlə bağlı mövcud məhdudiyyətlərə görə həyata keçirmək çətin olan uçuş səyahətləri yalnız layihənin məqsədinə çatmaq üçün zəruri olduğu təqdirdə planlaşdırılmalıdır - əks halda rəqəmsal formatlar və ya iqlimə uyğun alternativlərdən istifadə edilməlidir.

Bundan əlavə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (DİM) öz əksini layihə konsepsiyasında tapmalı və layihə konsepsiyasında dayanıqlılığın müxtəlif aspektlərinə daha çox diqqət yetirilməlidir.

Hansı məqsədlərə nail olunmalıdır?

Alman vətəndaş cəmiyyətinin Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri və Rusiyanın vətəndaş cəmiyyətləri ilə əməkdaşlığı çərçivəsində zəruri olan keçid və daxili inteqrasiya prosesini ətraflı şəkildə dəstəkləyən tədbirlər üçün Federal Hökumət tərəfindən vəsaitlər ayrılır. Buraya bütün mədəni və təhsil siyasətinin layihə işləri (xüsusilə, informasiya vasitələri, elm, təhsil, peşə təhsili daxil olmaqla, mədəniyyət, dil və gənclər üçün məşğulluq) daxil edilir.

Bu səbədən **Almaniya və Şərq Tərəfdaşlığı proqramına üzv olan ölkələri yaxud Rusiyadan olan aktyorlar arasında vətəndaş cəmiyyəti strukturlarının davamlı əməkdaşlığının** qurulmasına və inkişafına xidmət edən layihələr maliyyələşdirilə bilər. **Layihələr müvafiq ölkə və ya regional kontekstlər ilə uzlaşdırılmalı və bu çərçivədə əhəmiyyətli mövzulara həsr olunmalıdır. Layihələr həmçinin**

- vətəndaş cəmiyyətinin mümkün qədər çox aktyorlarını cəlb etməli (eyni zamanda multiplikatorlar vasitəsi ilə) və
- aşağıda göstərilən digər məqsədlərdən birini güdməlidirlər:

1. „Pluralizmi gücləndirmək“ – Yalan məlumatlara qarşı münasibət konteksti altında informasiya, fikir və mətbuat müxtəlifliyinin yaradılması və inkişafı:

Pluralizm anlayışı muasir demokratiyaların mərkəzi və qurucu elementidir. Onların qanuniliyi əsasən cəmiyyətdə mövcud olan fikir, maraqlar və məqsədlər müxtəlifliyinin qəbul edilməsində və ona hörmət bəslənməsində öz izharını tapır. Mövcud vəziyyət məlumatı alan və göndərən şəxslər tərəfindən eyni dərəcədə jurnalist və xüsusilə də elmi məzmun, məlumat və rəqəmlərlə peşəkar və təhlükəsiz bir şəkildə işlənməyin vacibliyini vurğulayır. Jurnalistika da müxtəlif aspektlərdə çağırışlarla üzləşir. Müstəqil və tənqidi

informasiya təklifini təmin etmək üçün sosial islah vasitəsi olaraq jurnalistlərin və media işçilərinin maraqlarına xüsusi diqqət yetirilməlidir.

Federal Hökumət 2022-ci ildə “KİV-lərlə əməkdaşlıq” prioritet proqramı çərçivəsində informasiya strukturlarının peşəkarlıq səviyyəsinin dəstəklənməsi və artırılması habelə müxtəlif sahələrdə media mütəxəssislərinin şəbəkələşməsi üçün vəsait ayırmağı planlaşdırır.

Elm ünsiyyəti, məlumat jurnalistikası, faktların yoxlanılması və media savadlılığı mövzular sahəsində xüsusilə (sosial) mediya, rəqəmsallaşdırma və ümumi xəbərlər kəşiyəsindəki layihələr maliyyələşdirilməlidir.

Bundan əlavə, pluralizm xarakterli media mənzərəsinin yaradılmasına və inkişafına xidmət edən layihələr dəstəklənəcək. Xüsusilə, media aktyorlarının gücləndirilməsi və ixtisaslaşması ilə cəmiyyətlərin etibarsız və yalan məlumatlara qarşı dayanıqlılığını təmin edəcək habelə keyfiyyətli və pluralizm xarakterli (yerli) media qurumları ilə daha yaxşı əlaqə yarada biləcək layihələr nəzərdən keçirilir.

Buna görə, hədəf ölkələrdə jurnalistlər, bloggerlər və digər media aktyorlarının təlimi və ixtisaslarının artırılması habelə Almaniyada jurnalistlər üçün təcrübə proqramları, daha sonra məsələn, məktəblərdə və universitetlərdə yaxud siyasi təhsil sahəsində müvafiq tədbirlər vasitəsilə media bacarıqlarının gücləndirilməsinə yönələn layihələr maliyyələşdirilə bilər.

2. „Dəyərlərə dair müzakirələrin təşviqi“ – Dəyərləri vətəndaş cəmiyyəti dialoqu və siyasi mədəni tədbirlər vasitəsilə gücləndirmək

Bu məqsəd altında əsasən mübadilə və mədəniyyət layihələri dəstəklənə bilər. Oxşarlıq və fərqlilik haqqında açıq dialoq daxili inteqrasiya prosesinin eləcə də beynəlxalq tərəfdaşlıqların təməlini təşkil edir. Bu, həmişə insanların görüşdüyü, mübadilə apardığı və əməkdaşlıq etdiyi yerdə baş tutur. İnsan hüquqlarının qorunması, idarəetmədə qanunauyğunluq, məhkəmələrin müstəqilliyi, şəxslərin yaşama və azad inkişaf etmə hüququ və çoxluğun qərar qəbul etmə prinsipi kimi fundamental dəyərlər haqqında mübadilə siyasi gərginlik dövründə böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Bu səbəbdən vətəndaş cəmiyyəti mübadiləsi və siyasi mədəni tədbirlər vasitəsi ilə yuxarıda qeyd edilən əsas dəyərləri aşıl原因 və gücləndirən layihələrin də dəstəklənməsi nəzərdə tutulur. Burada vətəndaş cəmiyyəti qruplarının dialoq və

görüş tədbirləri habelə mədəni həyatın hər bir sahəsini əhatə edən və yuxarıda qeyd edilən dəyərlərin təşviqinə dair formatlar haqqında düşünmək olar.

3. „Gələcək üçün perspektivlər yaratmaq“ – akademik, peşə və ictimai siyasi təhsil və ixtisasartırma tədbirləri

Burada söhbət ilk növbədə təlim və ixtisasartırma üzrə layihələrdən („Capacity Building“) gedir. Şəxsi iqtisadi, ictimai və sosial təminatla dair perspektivin mövcudluğu, eləcə də hər bir şəxsin özü və ətrafı üçün inkişaf və irəliləyiş şanslarının mövcudluğu hər bir kəsin, əsasən də gənc insanların, əsas tələbatıdır. Buradan öz ölkəsi üçün hər bir ictimai, siyasi və sosial öhdəliyə həvəs yaranır. Təlim və ixtisasartırma hər bir insan öz şəxsi gələcək perspektivlərini və arzularını qura biləcəyi təməli təşkil edir.

Buna görə akademik, peşə və siyasi ictimai təlim və ixtisasartırma tədbirləri, həmçinin təqaüdlərin verilməsi vasitəsilə, dəstəklənə bilər.

Hədəf qrupu ilk növbədə gənclərdir (lakin yalnız bununla məhdudlaşmır).

4. „Dialogun və anlaşmanın təşviqi“ – ərazi münaqişələri səbəbindən itən etimadın bərpa edilməsi

Bu məqsəd çərçivəsində söhbət həlli tapılmayan ərazi münaqişələrini nəzərə alaraq qeyri-siyasi məkanda ölkələri ərazi münaqişəsinin tərəfi olan cəmiyyətlər arasında lazımı etimadın yenidən bərpa edilməsi üzrə tədbirlərdən gedir. Bu münaqişələr və gərginliklər regionda mövcud olan müxtəlif tarixi rəvayətlər sayəsində vətəndaş cəmiyyətində həm ölkədaxili həm də vətəndaşlar arasında dərin parçalanmaya səbəb oldu. Burada hər şeydən əvvəl özünü dərk etmə ilə özünə kənardan baxış arasında uçurum habelə azlıqların inteqrasiya məsələləri xüsusi rol oynayır. Bunun nəticəsi qarşılıqlı etimadın itirilməsi, qərəzli fikirlərin yaradılması və dərinləşdirilməsi habelə dialoqa hazır olmaqda çatışmazlıqdır. Bunun qarşısını almaq üçün digər tərəfin mövqeyini anlamağa çalışan və beləliklə də güzəştə getməyə hazır ola bilən insanlar və təşkilatlara ehtiyac vardır.

Bununla vətəndaş cəmiyyətinin, ərazi münaqişələri fonunda mədəniyyət və təhsil sahəsinin imkanlarından istifadə edərək dialoqa hazırlıq məqsədini güdən və sözügedən qrupların bir-biri ilə anlaşmasını bərpa edərək bununla da itirilmiş etimadın qazanılmasına və qərəzli fikirlərin aradan qaldırılmasına xidmət edən

layihələri maliyyələşdirilə bilər. Mövcud səyahət və şəxsi təmaslarla bağlı məhdudiyətlər baxımından vacib şəxsi görüşlərdən tamamilə imtina etməmək üçün hibrid formatların istifadəsi burada da bir vasitə olmalıdır.

Almaniya, Şərqlə Tərəfdaşlığının hədəf ölkələri və Rusiyada olduğu kimi, Covid-19 pandemiyasından, onun nəticələrindən və burada yaranan autoritar meyillərdən çox əziyyət çəkmiş və hələ də əziyyət çəkənlər ilə bağlı vətəndaş cəmiyyətində böyük bir həmrəylik mövcuddur. Bu **həssas qrupları** və bütövlükdə proqramın əhatə etdiyi hədəf qruplarının **müxtəlifliyini** gücləndirmək üçün bu sosial qrupların üzvlərinə yönəlmiş və / və ya onları açıq şəkildə əhatə edən layihələr də gələn il maliyyələşdirilməlidir. Yalnız Belarussiyada deyil, bu səbəbdən qadınların təşviq edilməsinə vətəndaş cəmiyyətində diqqət yetirilməlidir.

Bundan əlavə, dörd maliyyələşdirmə məqsədi ölkələrdəki fəaliyyətlərini dəstəkləmək üçün gənc insanları əhatə etməlidir. İkinci Dünya Müharibəsi ümumilikdə və xüsusən nasional-sosializmin cinayətləri ilə bağlı dialoqu və xatirəni gücləndirən layihələr maliyyələşdirilməlidir. Növbəti illərdə Federal Hökumət gələcəyə istiqamətli bir yaddaş mədəniyyətinin inkişafına töhfə vermək məqsədi ilə xüsusilə gənclərin iştirakı ilə İkinci Dünya Müharibəsinin mirası ilə bağlı araşdırmalar təşkil edəcəkdir.

Layihə maliyyələşdirilməsi üçün əsas tələblər,

1. Dəstəklənməsi mümkün olmaq üçün vətəndaş cəmiyyətinin əməkdaşlıq layihələri hansı ölkələrdə həyata keçirilməlidir?

Vətəndaş cəmiyyəti çərçivəsində əməkdaşlıq layihələri **Almaniya, Rusiya və yaxud Şərqlə Tərəfdaşlığı** proqramına **üzv olan ölkələrdə** keçirildiyi halda dəstəklənə bilər. Şərqlə Tərəfdaşlığı ölkələri bunlardır: Azərbaycan, Belarus, Ermənistan, Gürcüstan, Moldaviya Respublikası və Ukrayna. Dəstəklənən iştirakçıların yaşayış yeri Şərqlə Tərəfdaşlığı ölkələrinin birində, Rusiya, Almaniya, Polşa yaxud Fransa olmalıdır (bax: aşağı).

Almaniyadan və bir **(ikitarəfli layihələr)** yaxud bir neçə **(çoxtərəfli layihələr)** Şərqlə Tərəfdaşlığı ölkələrindən və Rusiyadan olan vətəndaş cəmiyyətlərinin aktyorları arasında əməkdaşlıq layihələri mümkündür.

Nəzərə almaq lazımdır ki, proqramın məqsədi Almaniya və Şərqlə Tərəfdaşlığı ölkələri habelə Rusiya arasında əməkdaşlıq strukturlarının yaradılmasıdır, **sırf milli layihələrin, eləcə də**

Almaniyadan və ya Şərqi Tərəfdaşlığı ölkələri, habelə Rusiyadan tərəfdaşı olmayan layihələrin dəstəklənməsi mümkün deyildir.

Federal Hökumətin niyyəti layihələrin əsasən müvafiq paytaxt və metropol şəhərlərində baş tutmasının qarşısını alınmasından və adı çəkilən ölkələrin vətəndaş cəmiyyətlərinin aktyorlarına öz aralarında və Almaniyadan olan aktyorlarla şəbəkənin yaratmasına imkan verilməsindən ibarətdir. Bu səbəbən Federal Hökumət xüsusi diqqətini **hədəf ölkələrin kənd yerləri/bölgələri və regionlarında** baş tutan layihələrə yönəldir.

Federal Hökumət 2022 -ci ildə vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlığın artırılıb biləcəyi ölkələrə xüsusi diqqət yetirəcək. Buraya Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan və Moldova Respublikası daxildir.

Almaniya və Fransa hökumətləri 13 iyul 2017-ci il tarixində keçirilən Alman-Fransız Nazirlər Şurasının iclasında Almaniya və Fransa arasında əməkdaşlığı dərinləşdirmək qərarına gəlmişdir. Federal Xarici İşlər Nazirliyi və Fransanın Avropa və Xarici İşlər Nazirliyi bu qərarı həyata keçirərək razılığa gəldilər ki, Fransanın QHT-ləri geniş əməkdaşlıq çərçivəsində həmçinin 2022-ci ildə „Şərqi Tərəfdaşlığı ölkələri və Rusiyada vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlığın inkişaf edilməsi“ proqramında iştirak edə bilərlər.

Polşa vətəndaş cəmiyyətinin tərəfdaşları proqram çərçivəsində vətəndaş cəmiyyəti layihələrində iştirakını bundan sonra da davam etdirə bilərlər. Beləliklə həm **alman-fransız, həm də alman-polyak layihələri hədəf ölkələrdə bir və ya bir neçə tərəfdaşla** maliyyələşdirilə bilər. Yalnız alman tərəfdaşı maliyyə dəstəyi üçün müraciət etmək hüququna malikdir, lakin maliyyələşdiriləcək iştirakçılarının daimi yaşayış yeri Fransa və ya Polşa ola bilər. Bir polyak və ya fransız tərəfdaş təşkilatın fəal iştirakı bu layihənin maliyyələşdirilməsi üçün şərtidir.

2. Dəstəklənməsi mümkün olan layihələrin aktyorlarına kimlər aiddir?

Dəstəklənəcək layihələrdə iştirak edən aktyorlar Almaniya, Fransa, Polşa, Şərqi Tərəfdaşlığı ölkələrində və yaxud Rusiyada **vətəndaş cəmiyyətlərindən** olmalıdırlar. Beləliklə layihələrin hədəf qrupu **dövlət və iqtisadi fəaliyyətindən kənar olan aktyorlardır**. Səciyyəvi aktyorlar aşağıdakılardır: mediya, birliklər, fondlar (o cümlədən siyasi fondlar daxil olmaqla), ali təhsil məktəbləri, gənclər ittifaqları, mədəniyyət xadimləri və digər qeyri-hökumət təşkilatları. Həmçinin ictimai radio yayımları və media şirkətləri vətəndaş cəmiyyətinə aid edilir.

Dövlət və ya iqtisadi fəaliyyətə aidiyyəti olan aktyorlar yalnız istisna hallarda, yerli şərait səbəbindən hədəf ölkələrdə vətəndaş cəmiyyətinin aktyorların mövcud olmadığı halda və dəstəklənməsi nəzərdə tutulan konkret tədbirlərin güdülən siyasi məqsədlərin əldə edilməsi üçün yetərli təminat verdiyi halda, bu sahəyə aid edilə bilərlər.

Bu proqramda layihə tərəfdaşlarının bərabərhüquqlu əməkdaşlığına böyük dəyər verilir. Bütün tərəfdaşlar layihənin təşkili, istiqamətləndirilməsi və icrasında mümkün qədər eyni dərəcədə iştirak etməlidirlər. Bunu təmin etmək üçün rəsmi müraciət təqdim olunarkən bu layihənin birlikdə işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsini təsdiq edən bəyannamənin təqdim olunması tələb edilir. Bəyannamə bütün layihə tərəfdaşları tərəfindən imzalanmalıdır.

3. Hansı dövr ərzində layihələr həyata keçirilməlidir?

“Dəstək vəsaitləri” ifadəsi altında **layihə üçün ayrılan maliyyə vəsaitləri nəzərdə tutulur**. Bu o deməkdir ki, bu vəsaitlər **illik büdcə prinsipinə** tabedir. Layihələr prinsip etibarı ilə 2022-ci il ərzində, başqa sözlə **31.12.2022-ci il** tarixinə qədər **baş çatmalıdırlar**. Lakin **əsaslandırılmış hallarda** Federal Xarici İşlər Nazirliyi **məhdud həcmdə** bu əsas prinsipdən kənara çıxma və həmçinin **bir ildən artıq davam edən layihələrə** razılığını verə bilər. Bunun üçün nəzərdə tutulan **siyasi məqsədlərə çatmaq üçün bir ildən artıq müddətin və ya bir neçə ilin tələb olunması şərtidir**.

Bu mənada davamlılıq amilinə əsaslanmaq kifayət etmir. Bununla mümkün qədər daha çox sayda vətəndaş cəmiyyətinin aktyorların və mümkün qədər daha çox saylı layihələrin faydalanmasına nail olunmalıdır.

Bir ildən artıq və yaxud bir neçə il davam edən konkret layihənin qəbul edilməsi o zaman lazımı hesab olunur ki, nəzərdə tutulan xarici siyasi məqsədlərin əldə edilməsi bir ildən artıq və yaxud bir neçə illik layihə davamiyyəti qəbul olunmadan mümkün olmasın. Bu, məsələn, o halda baş verir ki, konkret layihə öz mahiyətinə görə yalnız bir ildən artıq müddətdə həyata keçirilə bilər, çünki o, bir ali məktəb semestrindən artıq müddətdə baş tutmalıdır.

Bir ildən artıq davam edən konkret layihənin qəbul edilməsi o zaman məcburi hesab olunur ki, digər həyata keçirmə imkanları mövcud olmasın.

Maliyyələşdirmə üçün minimal məbləğ 20.000 avro təşkil edir; maliyyələşdirmə üçün maksimal məbləğ müəyyən edilmir.

Qeyd: Proqram çərçivəsində layihələri təkrarən maliyyələşdirilməsi mümkündür.

Layihənin maksimal üç dəfə maliyyələşdirilməsinin əsas şərti layihənin gələcəkdə şəffaf və məznunlu inkişafı ilə bağlıdır. Lakin proqramın yenidən maliyyələşdirilməsi üçün iddia hüququnun təmin olunmasına zəmanət verilmir (§ 23 BHO). Proqram üçün ayrılan vəsaitlər layihələrin ilkin mərhələsinin maliyyələşdirilməsinə xidmət edir. Layihənin uzunmüddətli maliyyələşdirilməsi digər mənbələr və ya digər gəlir hesabına təmin etmək layihəni həyata keçirənin vəzifəsidir.

4. Layihə nə zaman başlama bilər?

Bir qayda olaraq layihənin maliyyələşdirilməsi haqqında qərar həmin layihənin icrası başlanmamışdan əvvəl verilir. Buna rəğmən Federal Bütçə Nizamnaməsinin 44-cü maddəsinə əsasən **vəsaitlərin ayrılmasına dair ərizə və** layihənin vaxtından əvvəl başlanılmasına icazənin verilməsinə dair ərizə ilə birgə Federal Xarici İşlər Nazirliyinə müraciət etmək mümkündür. Bunun üçün şərt öz vəsaitlərinin və ya üçüncü tərəfin vəsaitlərinin mövcud olmasıdır. **Layihənin öncədən başlanılmasına dair icazənin istisna olaraq verildiyi halda** layihə xərcləri vəsaitin verilməsi üzrə razılıqda göstərilən konkret tarixdən etibarən ödənilə bilər, o şərtlə ki, vəsaitlərin ayrılmasına dair sonradan cavab daxil olsun. Bu, o deməkdir ki, vəsaitlərin ayrılmasına dair cavab gələnə qədər bu tarixdən etibarən layihəyə **şəxsi risk hesabına** başlamaq olar. Vəsaitlərə dair hüquqi iddia vəsaitlərin ayrılmasına dair cavabın daxil olması ilə əsaslandırılı bilər.

Almaniya Bundestaqı 2021-ci ilin sentyabrında yenidən seçiləcəkdir. Bu səbəbdən federal bütçənin 2022 -ci ilin əvvəlində təsdiq ediləcəyini **gözləmək** olmaz. Buna baxmayaraq, müvəqqəti bütçə idarəçiliyi dövründə də layihələri məhdud dərəcədə təsdiqləmək mümkün olacaqdır. Bununla laheyənin başlanmasını 2022 -ci ilin yayına planlaşdırmağınızı tövsiyə edirik.

5. Federal Xarici İşlər Nazirliyi vəsaitlərin ayrılmasına dair necə qərar qəbul edir?

Federal Xarici İşlər Nazirliyi rəsmi müraciətlər üzrə qərarı Federal Bütçə Nizamnaməsinin 44-cü maddəsinə müvafiq olaraq qəbul edir. Vətəndaş cəmiyyətinin adı çəkilən ölkələrdə vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlığın qurulmasında iştirak etməyə və şəxsi layihələri ilə fəaliyyət göstərməyə olan marağın çox böyük olduğunu nəzərə alaraq, Federal Xarici İşlər Nazirliyi ixtiyarında olan vəsaitlərlə bütün təqdim edilən ideyaları dəstəkləmək imkanına

malik deyildir. Bütün iştirakçılar üçün inzibati işləri imkan daxilində azaltmaq məqsədilə seçim haqqında qərar iki mərhələdə baş tutur:

1.Məsləhət mərhələsi: İlk məsləhətləşmə mərhələsi çərçivəsində əvvəlcə yuxarıda qeyd olunan meyarlara cavab verən və dəstəklənmə ehtimalı olan və maliyyə vəsaitlərini almağa rəsmi müraciət üçün məsləhət görülmə bilən layihə ideyaları müəyyənləşdiriləcəkdir. Bu mərhələ qısa və konkret şəkildə nəzərdə tutulan layihəni təqdim edəcək layihə eskizlərinin əsasında baş tutur. Məsləhətləşmə proseduru zamanı proqrama dair ümumi suallar və konkret ideyalar üçün Federal Xarici İşlər Nazirliyinin 601 sayılı şöbəsi cavabdehdir.

Layihə eskizləri (alman və ya ingilis dilində) 2021-ci il 10 sentyabrdan oktyabrın 15 qədər

<http://oepr.diplo.de>

ünvanlı internet səhifəsi vasitəsi ilə təqdim edilə bilər. Bu internet səhifəsindən Siz layihə eskizlərinin təqdim edilməsi prosesinə dair əlavə məlumat və təlimatlar əldə edə bilərsiniz. Artıq təqdim olunmuş layihə eskizlərinin sonradan dəyişilməsi istisna olunur. Layihə eskizlərinin təqdim edilməsi üçün internet səhifəsi 15 oktyabr 2021-ci il tarixində bağlanacaqdır. Bundan sonra heç bir müraciət qəbul edilmir.

Federal Xarici İşlər Nazirliyinin artıq ötən illərdə dəstəklədiyi layihələr üzrə sorğulara dair layihə eskizinə məqsədin əldə edilməsi haqqında qısa qiymətləndirilmə hesabatı əlavə edilməlidir.

Daxil olan bütün layihə eskizləri yoxlanıldıqdan sonra namizədlər 2022-ci ilin əvvəlində **qiymətləndirməyə dair cavab** alacaqları nəzərdə tutulur. Bu cavabda Federal Bütçə Nizamnaməsinin 44-cü maddəsinə uyğun olaraq digər daxil olan layihə eskizlərini nəzərə alınmaqla maliyyə vəsaitlərinin ayrılması üçün ərizənin uğurlu olma ehtimalı bildiriləcəkdir.

2. Ərizənin təqdim olunması:Layihələrə müsbət rəy verildiyi təqdirdə həm layihə üçün ərizə təqdim edilə bilər. Ərizə alman yaxud ingilis dillərində tam şəkildə toplanmış sənədlər ilə müvafiq tarixə uyğun poçt vasitəsi ilə göndərilməlidir.

Sual yaranan halda mən kimə müraciət edə bilərəm?

Əlavə suallar üçün Federal Xarici İşlər Nazirliyinin 601 sayılı şöbəsi cavabdehdir. Xahiş olunur 601-oepr@diplo.de e-mail ünvanına müraciət edəsiniz yaxud bizimlə 030 / 18 17 - 4272 (Belarus, Moldaviya Respublikası); - 7966 (Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan); - 4917 və - 97104 (Rusiya); - 8231 (Ukrayna); - 2148 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxləyasınız.

<http://oepr.diplo.de> ünvanlı internet səhifəsinin istifadəsində **texniki çətinliklərin** yarandığı təqdirdə xanım Luther-ə birbaşa müraciət etməyiniz xahiş olunur (telefon: 030 / 18 17-4272, e-mail: 601-2-1@diplo.de).